

Daniel Hvid Jakobsen

Sandvadvej 13
8765 Klovborg

10. august 2026

Landzonetilladelse til udvidelse af sø, Sandvadvej 13, 8765 Klovborg

Ikast-Brande Kommune har behandlet din ansøgning om oprensning og udvidelse af en sø på matr.nr. 4A, Klovborg By, Klovborg, beliggende Sandvadvej 13, 8765 Klovborg, se kortudsnit 1.

Udvidelse af en sø i landzone kræver som udgangspunkt en landzonetilladelse, i henhold til *planloven*¹. Oprensningen kræver en dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven og meddeles særskilt og parallelt med denne afgørelse.

Ikast-Brande Kommune giver hermed landzonetilladelse til det ansøgte, i henhold til *planlovens* § 35, stk. 1.

Landzonetilladelsen må først udnyttes efter klagefristens udløb. En eventuel klage har opsættende virkning på udnyttelsen, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet, jævnfør *planlovens* § 60 a.

Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden fem år efter, jævnfør *planlovens* § 56, stk. 2.

Landzonetilladelsen fritager generelt ikke for at indhente eventuelle dispensationer, tilladelser, godkendelser eller andet efter anden lovgivning – eksempelvis efter bestemmelserne i *museumsloven*² om fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Bemærk – søens fremtidige status

Ændringer i tilstanden af søer (udvidelse, oprensning, opfyldning, udsætning af fisk, krebs, ænder m.v.) må ikke ske uden dispensation fra Ikast-Brande Kommune. Der kan som udgangspunkt kun gives dispensation til tiltag, der forbedrer naturtilstanden og understøtter søen som naturtype.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 29. maj 2024 af lov om planlægning.

² Lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025 af museumsloven (med senere ændringer).

Natur Landbrug og
Landzone
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603380

Sagsbehandler:
Emma Sejrsild Jensen
E-mail:
emmseje@ikast-
brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603394
Sagsnr.:
01.05.08-P25-9-26

Betingelser

Landzonetilladelsen betinges af, at følgende vilkår overholdes:

- Der må ikke graves i brinkerne på vest-siden (rødt skraveret område på kortudsnit 1) af søen, da der her kan ligge nedgravede løgfrøer.
- Der skal holdes en afstand på mindst 3 meter til naboskel.
- Museum Midtjylland kontaktes på telefon 96 26 19 00 inden arbejdet sættes i gang, og at gravearbejdet straks indstilles, hvis der under gravearbejdet stødes på jordfaste fortidsminder.

Projektet

Ansøger ønsker at oprense en sø samt at etablere en ler-membran for at forhindre udtørring. Derudover ønskes en udvidelse af søen og udfladning af brinkerne, så søen kommer tilbage til sin oprindelige størrelse. I forbindelse med en eventuel nedlægning af ler-membran fjernes øen midt i søen. Vegetationen som omkranser søen – særligt på sydsiden - ønskes også ryddet, dog kun yngre træer, mens de ældre træer bevares.

Kortudsnit 1. Området, søen kan udvides til er markeret med gul. Ved de stejle brinker på vestsiden af søen, markeret med rød skravering, må der ikke graves, da der her kan ligge nedgravede løgfrøer

Begrundelse

Ikast-Brande Kommune begrundet sin afgørelse om landzonetilladelse med følgende vurderinger:

Nabobeboelser

Søen kommer efter udvidelsen til at ligge ca. 190 meter nordøst for nærmeste nabobeboelse (Sandvadvej 12, 8765 Klovborg). Ikast-Brande Kommune vurderer, at søen ikke umiddelbart vil være synlig fra de nærmeste

nabobeboelser, da den er delvist afskærmet af beplantning på nabogrunden og samtidigt ligger der i forvejen en sø som nu blot udvides.

Kommunen skal skriftligt orientere naboer om det ansøgte, inden der kan gives landzonetilladelse, jævnfør *planlovens* § 35, stk. 4 og 5, med mindre det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Naboer er defineret som ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op til (har fælles skel med) den ejendom, hvor der søges om landzonetilladelse til. Derudover gælder de almindelige partshøringsregler i henhold til *forvaltningsloven*³.

Ikast-Brande Kommune skønner på baggrund af det oplyste og ovenstående, at den ansøgte sø er af underordnet betydning for naboerne, samt at ikke andre end ansøger har partsstatus i sagen.

Natur

Det nærmeste registrerede naturareal, som er beskyttet efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*⁴, er selve søen som skal oprenses og udvides. Derudover ligger der en anden sø ca. 230 meter nordvest for søen og en eng ca. 430 meter sydøst for søen. Søen og engen er følsomme overfor ændret hydrologi, da det er våde naturtyper. Grundet afstanden til den beskyttede naturtype, vurderer Ikast-Brande Kommune, at naturtyperne ikke vil blive påvirket.

Det nærmeste Natura 2000-område (internationale naturbeskyttelsesområde) er habitatområdenummer H65 – Store Vandskel, Rørbæk Sø og Tinet Krat – som ligger ca. 4,1 km vest for søen.

Habitatområdet har ingen hydrologisk eller økologisk sammenhæng med arealet, hvor projektet gennemføres. Samtidig er der relativ stor afstand fra søen til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at projektet ikke i sig selv - eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området samt naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget væsentligt.

Området, hvor søen etableres, vurderes ikke at være egnet levested for bilag I fuglearter eller trækfugle, da søen i dag er i dårlig kvalitet. På den baggrund vurderes realiseringen af projektet ikke at ville medføre en sådan forringelse af levestederne for bilag I-fuglearter eller trækfuglearter, at det kan påvirke arten på bestandsniveau. Realiseringen vurderes pga. af ovenstående heller ikke at medføre forsætlige drab af fugle eller forsætlig forstyrrelse navnlig i yngleperioden, at det kan påvirke bestanden.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af *forvaltningsloven*.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse (med senere ændringer).

Af bilag IV til *EF-habitatdirektivet*⁵ fra 1992 fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der må derfor ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 km X 10 km – i hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten. I det kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der fundet følgende bilag IV-arter: vandflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

I kraft af søens relativt beskedne størrelse, samt placering på et areal som udgør sø nu, men af dårlig kvalitet, vurderer Ikast-Brande Kommune, at etableringen af søen ikke vil ødelægge yngle eller rasteområder for ovenstående arter eller påvirke bilag IV-arter i området negativt. Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune, at etableringen af søen samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra b).

Bygge- og beskyttelseslinjer samt beskyttede sten- og jorddiger

Søen ligger ikke indenfor nogen bygge- og beskyttelseslinjer. Der er heller ikke registreret beskyttede sten- og jorddiger⁶ på stedet.

Kommuneplanudpegninger

Det ansøgte ligger i et område, som er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen (2025 – 2037). Området er også udpeget til udvikling af store husdyrbrug. De udpegede områder skal, som hovedregel, anvendes til jordbrugsformål. Udlæg af særlig værdifulde landbrugsområder til anden anvendelse end dyrknings- eller naturformål skal begrænses til et minimum, jævnfør kommuneplanens retningslinjer for særlige værdifulde landbrugsområder. Stedet, hvor søen udvides og oprenses, har ikke været i landbrugsmæssig omdrift, men er en del af et haveområde hvor der tidligere har været en sø i samme udstrækning som den nu udvides til. Ikast-Brande Kommune vurderer, at udvidelse af søen ikke vil have en væsentlig anderledes indvirkning på udpegningen af særlig værdifuldt landbrugsområde end før den blev udvidet, da søen udvides til sin historiske udstrækning. Ikast-Brande Kommune vurderer, at kom-

⁵ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

⁶ Et sten- eller jorddige, som er beskyttet jævnfør § 19a i *museumsloven* (Lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025 af lov om museumslov (med senere ændringer)).

muneplanens retningslinjer for områder til udvikling af store husdyrbrug ikke er relevante i denne sag, da der ikke er tale om et husdyrbrug.

Endelig ligger søen, i et område, som i kommuneplanen er udpeget som havende geologiske bevaringsværdier, da det er en del af Søhøjlandet. Jævnfør retningslinjerne i kommuneplanen, skal de geologiske værdier i Ikast-Brande Kommune bevares, og de skal være synlige i landskabet. Byggeri, gravning, anlægsarbejde, tekniske anlæg, beplantning og lignende, der slører de karakteristiske overgange og træk i landskabet, skal undgås, med mindre det tilsidesætter andre hensyn og beskyttelser. Kun i ubetydeligt omfang kan der etableres anlæg af disse områder, og kun i det omfang, at det ikke tilsidesætter interesserne i at beskytte disse geologiske værdier. Der er tale om en udvidelse af en mindre, allerede eksisterende sø, der er indpasset i landskabet, og som derfor ikke vil sløre de geologiske landskabsformer væsentligt. Ikast-Brande Kommune vurderer, at oplevelsen af de geologiske træk (udpegningerne) ikke vil blive forringet.

Stedet, hvor søen etableres, ligger uden for lokalplaner, fredskov, diverse fredninger, gas- og el-transmissionsnet, samt uden for områder, der i Kommuneplan 2025-2037 for Ikast-Brande Kommune er omfattet af kommuneplanrammer og udpeget som bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber, kirkeomgivelser, værdifulde kulturmiljøer, kulturhistoriske bevaringsværdier, råstofinteresse- og graveområder og fremtidig natur.

Samlet vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet, at det ønskede projekt ikke vil påvirke naboer, landskab eller natur negativt, da projektet er begrænset til udvidelse og oprensning af en allerede eksisterende sø af relativ dårlig værdi, så den opnår sin oprindelige størrelse og på sigt potentielt kan få en øget naturværdi.

Offentliggørelse

Afgørelsen om landzonetilladelse er truffet mandag den 10. august 2026 og bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer>, tirsdag den 11. august 2026.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Planklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen – det vil sige klagen skal indgives **senest tirsdag den 8. september 2026**.

Følgende kan klage:

Ansøger, ministeren for byer og landdistrikter og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter

lov om nationalparker⁷. Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, er også klageberettigede, hvis foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og hvis den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan de se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

En klage har opsættende virkning på tilladelsen, med mindre Planklagenævnet bestemmer andet (i særlige tilfælde). Tilladelsen må således ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Ifølge § 62 i *planloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Med venlig hilsen

Emma Sejrsild Jensen
Landbrug og Landzone

Vedlagt:

Gode råd til etablering af en ny sø

Kopi sendt til:

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2023 af lov om nationalparker.

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus – e-mail: miljoudvalg@kano-kajak.dk
Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, DOF Ikast-Brande – e-mail: ikast-brande@dof.dk
Energinet.dk – e-mail: ledningsinfo@energinet.dk
Friluftsrådet, lokalt – e-mail: ikast-brande@friluftsradet.dk
Friluftsrådet, landsdækkende – e-mail: lokalraad@friluftsradet.dk
Administrationen for Museum Midtjylland – e-mail: vjp@museummidtjylland.dk

God råd til etablering af en ny sø

- Etablere søen med jævnt og fladt skrånende bund og bredder, så hældningen på brinkerne ikke falder med mere end 1:3-1:8. Det giver en stor bredzone, der giver levested til flere planter og dyr.
- Undgå at fodre i eller ved søen. Fodret vil tilføre næringsstoffer til søen og føre til algeopvækst
- Etabler en 10 meter randzone omkring søen, hvor der ikke gødes, sprøjtes, dyrkes eller anden jordbearbejdning. Dette beskytter søen mod tilførsel af næringsstoffer, som kan ødelægge vandkvaliteten.
- Tag høslæt på arealet omkring søen de første år. Hvis søen er anlagt på tidligere næringsrigt omdrift jord, kan det betale sig at slå græsset og fjerne det afslåede materiale de første år. Dette udpinner jorden, og giver en mere varieret plantesammensætning omkring søen og derved øges biodiversiteten omkring søen.
- Plant ikke træer og buske nærmere end 15 meter fra søens kant, da bladnedfald i søen kan skade vandkvaliteten, når bladene skal nedbrydes, samtidig med at de tilfører vandet næring.
- Lav ikke øer i søen, da det vil fremme tilgroningen af søen.
- Udsæt ikke fugle, fisk eller krebs, da disse vil påvirke det naturligt dyreliv. Når søen bliver omfattet af § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, må der ikke udsættes fugle, fisk eller krebs, da dette vil være i strid på § 3 i *naturbeskyttelsesloven*. Udsætningen kan desuden kræve tilladelse efter anden lovgivning.

Bemærk i øvrigt:

- At eventuelle drænrør, som dræner naboens areal, ikke må beskædiges. Ændring af drænførløb kræver en tilladelse efter *vandløbsloven*⁸.
- At hvis det opgravede materiale udspreddes på en anden matrikel, skal dette anmeldes til kommunen⁹.
- Der må ikke laves til- og afløb fra søen til vandløb. Dette vil kræve en tilladelse efter *vandløbsloven*. Tilløb til søen kan desuden skade søen, både ved tilførsel af både organisk og uorganisk materiale,

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb (med senere ændringer).

⁹ <http://www.ikast-brande.dk/selvbetjening/selvbetjeningsloesninger/jordflytning-anmeldelse>

Ikast-Brande
Kommune

som lægger sig på bunden, samt næringsstoffer. Dette vil forringe vandkvaliteten.